

N:o 112.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 6 maj 1908.

— — — — Andra Kammaren den 6 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen angående vidtagande af åtgärddar i syfte att afskaffa eller inskränka civila ämbets- och tjänstemäns bruk af paraduniform vid andra tillfällen än vid tjänsteutföring.

(Första Kammarens tillfälliga utskotts (N:o 1) utlåtanden N:ris 4 och 8.)

(Andra Kammarens — — (N:o 1) — — N:o 1.)

Till Konungen.

Uti inom Riksdagen väckta motioner hafva framställts förslag i syfte att inskränka bruket af uniform för civila ämbets- och tjänstemän.

Rörande tillkomsten och innehållet af förefintliga bestämmelser angående civila uniformer har inom Riksdagen icke någon tillfredsställande utredning kunnat åstadkommas.

Enligt hvad Riksdagen inhämtat behandlas numera frågor om civila uniformer icke af Kungl. Maj:t utan af Hans Maj:t Konungen personligen efter anmälan eller föredragning af vederbörande departementschef, hvilken däråfter utfärdar skrifvelse i ärendet.

De motiv, som för ett århundrade sedan förelegat för införande af civila uniformer, synas hafva varit dels hänsyn till ställningen inom högre societeten, dels åstadkommande af jämlikhet i förhållandet mellan den civila borgerliga ämbetsmannen å ena sidan och militären eller adeln å den

andra, dels ock ekonomiska skäl, enär då uniformen var billigare än den tidens olika hofdräkter; men dessa motiv kunna uppenbarligen numera icke åberopas.

Af den utredning i ämnet, som af Riksdagens vederbörande utskott förebragts, framgår emellertid icke, att någon i författning stadgad skyldighet för civila ämbets- och tjänstemän att vid eller utom tjänsteförrättning begagna uniformer finnes, utöfver hvad som, beträffande daglig dräkt eller så kallad släpuniform, föreskrifvits af vederbörande styrelser för tjänsteutöfning i beröring med allmänheten, hvarför bärandet af uniformer vid andra tillfällen tyckes grunda sig på vedertaget bruk och bero på befattningshafvarens egen vilja.

Det är emellertid uppenbart, att för vissa tjänstemän uniform eller åtminstone tjänstetecken är af nöden i deras tjänsteutöfning. Detta gäller särskildt i fråga om sådana tjänstemän, som stå i nära och liflig beröring med den stora allmänheten, såsom till exempel de vid järnvägstrafiken, tull- och postverken anställda.

Däremot synes det Riksdagen olämpligt, att civila uniformer bibehållas såsom paraddräkter för uppvaktningar, festligheter och andra tillfällen, som icke hafva något samband med tjänsteutöfning.

Om än rätta motivet i dessa fall får sökas i en önskan att visa aktning för den uppvaktningen gäller eller för anledningen till festen, så kan det dock ej förnekas, att genom ett användande af uniformer vid dylika tillfällen i vida kretsar den föreställningen gjort sig gällande, att innehafvare af civil tjänst söka att framhäfva en värdighet och markera en gräns mot andra civila. Gifvet är emellertid, att en sådan föreställning icke står väl tillsammans med de tendenser till sammansmältning af olika samhällsklasser, som allt mer och mer utbreda sig.

Uppenbart är, att beträffande användande af uniform vid andra tillfällen än under tjänsteutöfning, öfverordnades önskingar eller allmän kamratsed kan på den enskilde utöfva ett tryck, som han har svårt att undandraga sig.

Utgifterna för anskaffande af den civila paraduniformen äro äfven gifvetvis kännbara för personer med begränsade inkomster.

Riksdagen anser sålunda,

att bruket af paraduniform för civila ämbets- och tjänstemän bör i de fall, då tjänsteutöfning icke påkallar sådan, afskaffas eller inskränkas.

Dock torde, i fråga om de diplomatiska tjänstemännen, desse af internationella hänsyn måhända böra bibehållas vid sin rätt till paraduniform.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen anhålla, det tacktes
Eders Kungl. Maj:t taga i öfvervägande, huruvida icke bruket af parad-
uniform för civile ämbets- och tjänstemän vid andra tillfällen än vid
tjänsteutöfning må kunna afskaffas eller, därest det icke lämpligen låter
sig göra, inskränkas, och därefter vidtaga de åtgärder i detta syfte, hvar-
till omständigheterna finnas böra föranleda.

Stockholm den 6 maj 1908.

Med undersåtlig vördnad.
